

## Jogászi hivatások - Belgium



Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [fr](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [nl](#).

Ebben a részben áttekintést talál a Belgiumban gyakorolt különböző jogi szakmákról.

[Jogászi hivatások – bevezetés](#)

[Ügyészség](#)

[Bírák](#)

[Ügyvédek](#)

[Közjegyzők](#)

[Egyéb jogászi hivatások](#)

[Ingyenes jogi tanácsadást nyújtó szervezetek](#)

[Jogi adatbázisok](#)

[A Szövetségi Igazságügyi Közszolgálat weboldala](#)



**Jogászi hivatások – bevezetés**

Ebben a részben a következő jogászi hivatásokkal kapcsolatban talál információkat:

- ügyészek
- bírák
- ügyvédek
- közjegyzők és
- bírósági végrehajtók

**Ügyészség**

**Szervezet**

Az **ügyészség** mint szervezet (*Ministère public*) egy konkrét **ügyészséghez** (*parquet*) vagy **munkaügyi ügyészséghez** (*auditorat*) kirendelt jogi tisztviselők összessége, akik bíróságuk illetékességi területén látják el a tisztségükből eredő feladatokat.

Az **igazságügyi kerület szintjén a királyi ügyész**, továbbá első helyettesei és helyettesei járnak el az ügyészség nevében az elsőfokú bíróság, valamint – különösen – az elsőfokú bíróság részlegeként működő, fiatalkorúak bírósága előtt. Ugyancsak ők járnak el az illetékességi területükhöz tartozó rendőrbíróság és kereskedelmi bíróság előtt.

A **munkaügyi bíróságok előtt** ezt a funkciót a **munkaügyi ügyész** látja el, akinek munkáját helyettesei – és adott esetben első helyettesei – segítik. Ugyancsak ők járnak el a hatáskörükbe tartozó büntetőügyekben az elsőfokú bíróság részlegeként működő büntetőbíróság vagy a rendőrbíróság előtt.

A **fellebbviteli bíróságok és a munkaügyi bíróságok szintjén** az ügyészséget a **főügyész** képviseli, aki irányítja és felügyeli a főügyészség és a munkaügyi főügyészség ügyészeinek tevékenységét. A főügyész munkáját egy első főtanácsnok, továbbá főtanácsnokok és a főügyész helyettesei segítik, míg munkaügyi bíróságon egy első főtanácsnok, továbbá főtanácsnokok és általános helyettesek látják el ezt a feladatot.

A **Semmítőszéknél** az ügyészség feladatait a **Semmítőszék mellett eljáró főügyész** látja el, akinek munkáját egy első főtanácsnok és főtanácsnokok segítik. Az ügyészség feladata ebben az esetben – az azonos megnevezés ellenére – teljesen eltérő. A Semmítőszék ugyanis nem ítélkezik érdemben, hanem a lefolytatott eljárás jogszerűségét és szabályosságát ellenőrzi.

Az ügyészség az egyes nyomozási és vádemelési feladatok ellátása során **függetlenül** jár el; mindez nem érinti az illetékes miniszter arra vonatkozó jogát, hogy büntetőeljárást kezdeményezzen és büntetőpolitikai tárgyú kötelező iránymutatásokat bocssáson ki, ideértve a büntetőpolitikának a nyomozási és vádemelési feladatokkal kapcsolatos területeit is.

#### **Feladat- és hatáskörök**

Az ügyészség feladatai és kötelezettségei sokrétűek. Munkája a **büntető- és polgári ügyek kezelésére és nyomon követésére** irányul.

- A **büntetőügyekben** az ügyészség ügyészei (a társadalom érdekében) felügyelik a büntetőeljárás megfelelő és szabályos lefolytatását. Ezt a feladatot nemcsak az ügy érdemi kezelésekor, hanem az azt megelőző adatgyűjtési és vizsgálati szakaszban is ellátják (tárgyalás előtti nyomozás: tárgyaláselőkészítő tanács és vádtanács). A tárgyaláson kérelmezik a büntetőtörvény alkalmazását; ugyanakkor ügyelnek a kiszabott büntetések megfelelő végrehajtásához szükséges intézkedések meghozatalára is. Az **esküdtbíróság előtt** az ügyészség feladatait a fellebbviteli bíróság mellett eljáró főügyész látja el, aki azonban az ügyészség egyik tagját is megbízhatja e feladat ellátásával.
- **Polgári ügyekben** az ügyészség hivatalból jár el a törvény által előírt esetekben, továbbá minden olyan alkalommal, amikor az a közrend érdekében szükséges. Ekkor az ügyészség (írásban vagy szóban) véleményt nyilvánít az ügygel kapcsolatban. Az ügyészség véleményét kötelező kikérni a bírósági törvény 764. cikkének (1) bekezdésében felsorolt ügyekben. Véleménye emellett minden egyéb indokolt esetben kikérhető; a bíróság ezt hivatalból is elrendelheti (a bírósági törvény 764. cikkének (2) bekezdése).

E konkrét fő feladatokon kívül az ügyészség az illetékességi területén felel a **büntetőpolitikai határozatok és iránymutatások nyomon követéséért és megfelelő végrehajtásáért**.

A büntetőpolitikai iránymutatásokat az igazságügyi miniszter határozza meg, miután kikérte a főügyészi kollégium (a fellebbviteli bíróságok mellett eljáró öt főügyészből álló testület) véleményét.

Az Igazságügyi Minisztérium felügyelete alatt álló kollégium a büntetőpolitika lehető legegységesebb kidolgozása és megszervezése, valamint az ügyészség megfelelő általános működése érdekében hozza határozatait.

A kollégium illetékessége kiterjed az ország egész területére, és határozatai kötelező érvényűek a fellebbviteli bíróságok mellett eljáró főügyészek, valamint a felügyeletük és irányításuk alatt álló valamennyi ügyész számára.

További információk a [weboldalán](#) található (Igazságügyi Minisztérium, „Rendes bíraskodás” rovat, – „Ügyészség”) („Ordre judiciaire” – „Parquet” vagy „Rechterlijke Orde” – „Parket”).

#### **Bírák**

##### **Szervezet**

Megkülönböztetjük egymástól a bírákat (*la magistrature assise/de zittende magistratuur*, ún. „ülő bírák”) és az ügyészeket (*la magistrature debout/de staande magistratuur*, ún. „álló bírák”) (lásd fentebb).

Az elsőfokú bíróságok bíráit általában a *juges / rechters*, a fellebbviteli bíróságok bíráit pedig a *conseillers / raadsheren* elnevezéssel jelölik.

A bírók **feladata** a törvény alkalmazása az eléjük utalt polgári jogi helyzetre/jogvitára, valamint a jogsértést elkövető személyekre.

Bizonyos alacsonyabb fokú bíróságok munkájában a hivatásos bírák mellett nem hivatásos bírák is részt vesznek. A következő bíróságokon találhatunk **nem hivatásos bírákat**:

- Kereskedelmi bíróság: hivatásos bírák és nem hivatásos bírák (*juges consulaires/consulaire rechters*).
- Munkaügyi bíróság: hivatásos bírák és nem hivatásos bírák (*juges sociaux/sociale rechters*).
- Büntetés-végrehajtási bíróság: hivatásos bírák és nem hivatásos bírák (*assesseurs en application des peines/assessoren in straitvoeringszaken*).

#### **Felelős hatóság**

A [\(☞\) Conseil supérieur de la justice/Hoge Raad voor de Justitie](#) **hármás feladatot** tölt be:

- Meghatározó szerepe van a bíróságok és ügyészségek **kinevezési** politikájában, mely szerepet objektív módon, politikai megfontolásoktól mentesen kell betöltenie;
- Biztosítja az igazságszolgáltatás működésének **külső ellenőrzését**, ideértve a panaszok kezelését is;
- A bíróságok és ügyészségek működésének javítása érdekében **véleményeket bocsát ki** a politikai vezetők számára.

**További információk** a [☞](#) weboldalán található

#### **Ügyvédek**

##### Feladat- és hatáskörök

Az ügyvéd jogi és igazságügyi szakember. Munkáját szakmai etikai szabályok alapján végzi, amelyek garantálják **teljes függetlenségét**. Emellett szakmai titoktartásra is köteles.

Képzettsége alapján az ügyvéd különböző jogterületeken jár el, amelyek gyakran keverednek egymással (társasági jog, közigazgatási jog, várostervezési jog, adójog, családjog stb.). Pályája során az ügyvéd szakosodhat egy vagy több olyan jogterületre, amelyben különleges szakértelmet szerzett.

Az ügyvéd nemcsak a bíróságok előtt nyújt segítséget ügyfeleinek, hanem minden olyan helyzetben, amelyben az ügyfélnek – adott esetben – jogi segítségre, szöszólóra, fogalmazóra, vagy akár lelki támogatásra van szüksége.

Általánosságban tehát hármás feladatot lát el:

- **Tanácsadó** ügyvéd
- **Békítő** ügyvéd
- **Védő** ügyvéd

Az ügyvéd ügyfelei nevében és képviselőként az ország valamennyi bírósága – rendőrbíróság, békebíróság, elsőfokú bíróság, kereskedelmi bíróság, munkaügyi bíróság, fellebbviteli bíróság, esküdtszék, Államtanács) – előtt, valamint az Európai Unió többi tagállamában is eljárhat.

Segítséget nyújt továbbá a választottbírói vagy közvetítői eljárásokban, valamennyi alternatív vitarendezési eljárás, illetve bármely értekezlet vagy gyűlés során is.

Az ügyvéd nemcsak konfliktus esetén jár el. Tanácsaival, valamint az általa készített vagy módosított szerződésekkel gyakran segít elkerülni a pereskedést.

Akkor is segíthet Önnek, ha ingatlant kíván bérelni vagy vásárolni, ha társaságot kíván alapítani, ha nem tudja rendezni tartozását, ha szerződést kíván kötni új munkáltatójával, ha baleset vagy támadás érte, ha bíróság elé idézték, ha elválk házastársától stb.

#### **A nép ügyvédje**

A hátrányos vagyoni helyzetű személyek számára a törvény lehetővé teszi a (korábban *pro deo* néven ismert) költségmentesség és illetékmentesség igénybevételét.

A **költségmentesség** teljesen vagy részben ingyenes ügyvédi szolgáltatások igénybevételét teszi lehetővé. Két szinten vehető igénybe:

- Az **elsődleges költségmentesség** mindenki számára hozzáférhető, nincs adott jövedelemszinthez kötve. Ennek keretében az ügyvéd ügyeleti rendszer alapján, rövid konzultáció erejéig áll az Ön rendelkezésére, például első jogi tanács, tájékoztatás stb. nyújtásával.  
Az elsődleges költségmentesség kérdése az ún. költségmentességi bizottságok hatáskörébe tartozik.
- A **másodlagos költségmentesség** bizonyos pénzügyi feltételeknek megfelelő vagy meghatározott helyzetben lévő személyek számára hozzáférhető. Ebben az esetben – amely a konkrét helyzettől függően teljes vagy részleges költségmentességet jelent – lehetőség van kirendelt ügyvéd igénybevételére, aki bírósági vagy közigazgatási eljárásban, részletes jogi tanácsadással, vagy akár közvetítői eljárás során segíti Önt.  
A másodlagos költségmentesség kérdése az ún. költségmentességi irodák hatáskörébe tartozik.

Az **illetékmentesség** teljes vagy részleges mentességet biztosít az eljárási illetékek (hivatali díj, bejegyzési illeték, végrehajtói, közjegyzői és szakértői díj stb.) megfizetése alól. Az illetékmentességre irányuló kérelmet az ügyfélnek közvetlenül vagy ügyvédje útján az illetékmentességi irodához kell benyújtania.

#### Illetékes hatóságok

Minden ügyvéd tagja valamelyik ügyvédi kamarának (*barreau/balie*). Jelenleg 28 ügyvédi kamara működik Belgiumban.

A francia- és németajkú ügyvédi kamarák rendje (AVOCATS.BE) az ország francia- és németajkú közösségeinek összes ügyvédi kamaráját (13 francia- és 1 németajkú ügyvédi kamarát) tömörítő szervezet.

A flamandajkú ügyvédi kamarák rendje (*Orde van Vlaamse Balies* [OVB]) az ország hollandajkú közösségének összes ügyvédi kamaráját (14 kamarát) tömörítő szervezet.

Az ügyvédi szakmáról a következő weboldalak adnak tájékoztatást:

- [Belgium franciaajkú és németajkú ügyvédi kamaráinak rendje](#)
- [Flamandajkú ügyvédi kamarák rendje](#)

Az adatbázisokhoz való hozzáférés **ingyenes**.

#### Közjegyzők

A közjegyzők a király által kinevezett **köztisztviselők**, feladatuk többek között az okiratok hitelesítése. Bizonyos okiratok esetében – például ingatlan értékesítésekor – ugyanis a törvény értelmében közjegyzőnek kell hitelesítenie a felek közötti megállapodást (**közjegyzői okiratok**). Az okiratok hitelesítésén kívül a közjegyző lefolytatja a hagyatéki eljárást, magánokiratnak minősülő megállapodást szerkeszt, jogi vélemény ad stb.

A közjegyzők hatásköre elsősorban három fontos területet érint:

- **Ingatlanjog** (ingatlan eladása, kölcsön stb.),
- **Családjog** (házassági szerződés, örökösödés, házasság felbontása stb.), valamint
- **Gazdasági jog** (cégalapítás stb.).

Az **Országos Közjegyzői Kamara** fő feladatai a következők:

- hatáskörének korlátain belül képviseli Belgium közjegyzőit a hatóságokkal és intézményekkel szemben,
- megállapítja a szakmai etikai szabályokat,
- hasznos, fegyelmi tárgyú ajánlásokkal látja el a közjegyzői kamarákat.

Tartományi szinten is működnek közjegyzői kamarák. Ezek a szakma fegyelmi szervei, amelyek fő feladata a szakmai etikai szabályok tiszteletben tartásának ellenőrzése és a szakmai jellegű viták rendezése (például a panaszkezelés).

A közjegyzőket szakmai egyesületük, a Belga Közjegyzők Királyi Szövetsége is egybefogja, amely igényre szabott szolgáltatások ajánlásával segíti a közjegyzők mindennapi működését, és számos ügyben ellátja külső képviseletüket.

További információk [itt](#) érhetők el.

#### Egyéb jogász hivatások

## Bírósági végrehajtók

A bírósági végrehajtók olyan **minisztériumi és köztisztviselők**, akik **szabadfoglalkozásúként** látják el feladatukat. Ez azt jelenti, hogy kettős szakmai jogállással rendelkeznek: egyrészt köztisztviselők, másrészt **függetlenül** gyakorolják hivatásukat.

A bírósági végrehajtókat azért tekinthetjük **minisztériumi és köztisztviselőknek**, mert az állam rájuk ruházta a közhatalom egy részét. Ezért a bírósági végrehajtók nem tagadhatják meg a kapott megbízatás teljesítését, kivéve, ha a szakmai etikai szabályok vagy a törvény értelmében nem járhatnak el (például összeférhetetlenség vagy jogellenes felkérés esetében). A bírósági végrehajtók tehát soha nem saját kezdeményezésük alapján járnak el, hanem mindig harmadik személy kérelmére, akitől hivatalos felkérést kapnak. Feladataik végrehajtása közben különböző törvényi előírásokat kell követniük. A bírósági végrehajtók eljárásukért – költségeik részleges vagy teljes fedezésére – fizetséget kérhetnek.

**Szabadfoglalkozásúként** a bírósági végrehajtók függetlenül és pártatlanul járnak el. Szakmai tapasztalatukat a köz szolgálatába állítják. Ez azt is jelenti, hogy a hatóságoktól nem kapnak semminemű illetményt, költségtérítést vagy egyéb ellátást. Minden költséget maguknak kell állniuk.

A bírósági végrehajtók eljárásának eseteit két nagy csoportba oszthatjuk: az **ún. „bíróságon kívüli” eljárások** (például kintlévőségek békés úton történő behajtása, hatósági jegyzőkönyv felvétele) és a **„bírósági eljárások”** (azaz határozatok kézbesítése, végrehajtása). Az eljárások folyamán gyakran a bírósági végrehajtók feladata, hogy tájékoztassák az állampolgárokat a joggyakorlás módjairól, és válaszoljanak a feladatukra vonatkozó kérdésekre. A bírósági végrehajtók eljárását nem befolyásolja az, hogy az eljárás az állampolgár kérelmére vagy vele szemben indult-e.

Minden **bírósági kerületben** működik egy **kamara**, amely a kerület valamennyi bírósági végrehajtóját egybefogja. A kamara fő feladata egyrészt annak ellenőrzése, hogy a kerület bírósági végrehajtói betartják-e a fegyelmi szabályokat, valamint a rájuk vonatkozó törvényeket és rendeleteket, másrészt a végrehajtók között esetlegesen felmerülő jogviták rendezése.

Belgiumban országos bírósági végrehajtói kamara is működik, amelynek fő **feladatai** a következők:

- felügyeli a bírósági végrehajtók fegyelmi, valamint szakmai etikai szabályainak egységességét,
- védi tagjainak érdekeit, és
- képviseli őket.

További információk a [weboldalon](#) találhatóak.

## Egyebek

A bírákat és az ügyészeket igazgatási és jogi munkatársak széles köre segíti.

A bírót minden egyes tárgyaláson **bírósági titkár** segíti. A bírósági titkár előkészíti a bíró feladatait, például összeállítja a tárgyalási aktát. A tárgyaláson rögzíti a tárgyalás menetét és az ott elhangzottakat, továbbá biztosítja, hogy minden szükséges okirat megfelelően elkészüljön. Emellett biztosítja és összehangolja a bírósági hivatal igazgatási és számviteli feladatainak elvégzését. Minden bíróságnak van egy hivatala, amelyet a hivatalvezető irányít. A bíróság hivatalában – a bíróság méretétől függően – egy vagy több bírósági titkár dolgozik. A bírósági titkárokat munkájuk során igazgatási személyzet segíti.

A **bírósági fogalmazók** olyan jogászok, akik az ítéletek elkészítésében segítik a bírákat. Egy vagy több bíró utasításai alapján, illetve irányítása alatt közreműködnek az ügyek feldolgozásában. Tanulmányozzák az ügyeket, megvizsgálják a jogi problémákat, és ítélettervezeteket készítenek.

Az ügyek jogi előkészítése érdekében az ügyészek is igénybe vehetik jogászok segítségét, akiket a *juristes du parquet* /*parketjuristen* elnevezés jelöl. Ők elsősorban – egy vagy több ügyész utasításai alapján, illetve irányítása alatt – jogi kutatómunkát végeznek, információkat szereznek be vagy jogi szempontból előkészítik a megkereséseket és az idézéseket.

Minden ügyészség rendelkezik titkársággal, amelynek az élén a titkárságvezető áll. Az ügyészségi titkárok elsősorban a dokumentációs és kutatómunkában, valamint az akták összeállításában segítik az ügyészeket. Naprakészen tartják az ügyészség dokumentumait és nyilvántartásait, kezelik az irattárat stb. Az ügyészségi titkárok száma az ügyészség méretétől függ. A titkárok munkáját igazgatási munkatársak segítik.

Sok igazgatási munkatárs dolgozik a bírósági hivatalokban és az ügyészségek titkárságain. Ők gondoskodnak az ügyekkel kapcsolatos adminisztratív feladatok ellátásáról, valamint az adatok nyilvántartó rendszerekbe történő beviteléről. Az igazgatási munkatársak kezelik a postázást és az iktatást is, valamint útba igazítják a hivatalba érkező látogatókat.

További tájékoztatást találhat ezekről a szakmákról a [ce document](#) weboldalon.

## Ingyenes jogi tanácsadást nyújtó szervezetek

Minden állampolgár részesülhet **ingyenes jogi tanácsadásban**, amelyet **elsődleges költségmentesség** alapján hivatásos jogi szakember biztosít. Ez az alábbiakra terjedhet ki:

- gyakorlati felvilágosítás,
- jogi tájékoztatás,
- előzetes jogi vélemény adása, vagy
- szakmai testülethez irányítás.

Az ügyet nem rendezik azonnal, de az ügyfél **előzetes iránymutatást** kap. Jogi ügyelet működik a bíróságokon, a békebíróságokon, az uniós jogi központokban, bizonyos települések közigazgatási hivatalában, a szociális segélyek állami központjainak többségében és számos, jogi szolgáltatásokat nyújtó nonprofit szervezetnél. Jogi segítségnyújtás: elérhetőbb igazságszolgáltatás

További információk a következő tájékoztatóban [📄](#) találhatók .

### Jogi adatbázisok

Tájékoztatót a ([📄](#) Igazságügyi Minisztérium) weboldalán talál.

### A Szövetségi Igazságügyi Közszolgálat weboldala

#### Kategóriák

#### Információk

- Igazságszolgáltatás A-tól Z-ig
- Felvilágosításért felelős tisztviselő
- Kiadványok
- Panaszok
- Bíróságok címe
- Sajtóközlemények
- Statisztikák

#### Bíraskodás

- Fellebbviteli bíróságok és bíróságok
- Ügyészségek
- Illetékesség
- Bírósági tanácsadó testület
- A bíróságok korszerűsítéséért felelős bizottság

A jogi környezet rendezése

#### Kapcsolódó linkek

[📄 https://justitie.belgium.be](https://justitie.belgium.be)

---

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg. Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 17/11/2016